

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Gruodis-December 14 d., 1932

No. 294

50 milijonų bedarbių
pasaulij

Geneva. — Šiominis dienis Tarptautinio Darbo Biuras paskelbė surinktus duomenis apie bedarbių skaičių. To biuro apskaičiavimu, šiandien pasaulyje randa 50 milijonų bedarbių.

Jungtinės Valstijos turi 13,400,000 bedarbių; Vokietija — 6,000,000; Anglija — 5,000,000; Italija — 1,800,000; Francija — 1,200,000; Austrija — 600,000; Čekoslovakija — 600,000; Lenkija — 180,000; Vengrija — 380,000; Bulgarija — 270,000; Jugoslavija — 210,000; Rumunija — 240,000; Graikija — 170,000; Švedija ir Norvegija — 290,000; Šveicarija — 130,000; Olandija — 100,000; Belgija — 500,000; Portugalija — 150,000; Japonija — 2,700,000; Australija — 3,300,000; Meksika — 1,500,000; Kanada — 1,600,000; Afrika — 1,700,000, ir Pietų Amerika — 5,400,000.

I tą skaičių neįėjo kai kuriuos Europos valstybes, Kinija ir Centrinė Amerika, kadangi iš tų kraštų nebuvo galima surinkti tikslių žinių apie bedarbių skaičių.

Jeigu prie paduoto skaičiaus pridėsime bedarbių žmonas ir vaikus, tai susidarys apie 160 milijonų žmonių, kurie šiandien yra priversti kęsti skurdą, nes neturi galimybės pasidaryti sau pragyvenimą.

Mussolini pašalino
fašistų partijos
sekretorių

Roma, gruodžio 12. — Augusto Turati, kuris per paskutinius penkerius metus ėjo fašistų partijos sekretoriaus pareigas, tapo formaliai iš tos vietos pašalintas. Mussolini išleido dekretą, kuriuo Turati pašalinamas ne tik iš sekretoriaus vietos, bet ir iš fašistų tarybos. Spėjama, jog jis neuzilgo visiškai bus išbrauktas iš fašistų partijos.

Turati tos baismės susilaukęs iš diktatoriaus Mussolini dėl rašymo kažkokių "skandalingų laišku".

Suspendavo policijos
kapitoną

Chicago. — Vakar policijos komisierius Allman suspendavo Alfred C. Christensen, Sheffield av. policijos stoties kapitoną. Manoma, kad suspendavimas įvyko ryšy su nušovimu pirmadienį policmono Albert J. Magoon.

Meksika neįsileis Edna
Ferber

Mexico City, gr. 13. — Imigracijos departamentas paskelbė, jog Amerikos rašytoja Edna Ferber nebus įleista į Meksiką, o tai todėl, kad ji Amerikos žurnaluose labai nepriekiausiai aprašė Meksiką ir jos žmonių gyvenimą.

Chicago ir aplinkinė federacijos oro biuras šiai dienai praneša:

Gal but, sniegas; šilčiau. Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:19.

Atstovų bute didelis
sujudimas

Kažkoks Kemmerer su revolverio pagalba norėjo gauti balsą

Washington, gr. 13. — Astovų bute vakar įvyko nemažas sujudimas, kai kažkoks Martin Kemmerer, grumdamas kongresmanam revolveriu, pareikalavo sau teisės kalbėti. Tuo laiku kaip tik ėjo balsavimas. Kai kurie kongresmanai pusėtinai išsigando ir pradėjo bėgti iš salės. Kilo maža panika. Visą situaciją išgelbėjo kongresmanas Maas iš Minnesotos, kuris eidamas link Kemmerero sušuko: "Gera, sunau, bet pirm negu pradėsi kalbėti, atiduok man tą revolverį".

Kemmerer numetė revolverį ir tuoj tapo policijos suimtas. Praėjo nemažai laiko, kol vėl tapo atsteigta tvarka. Vėliau Kemmerer, kuris yra iš Allentown, Pa., pareiškė, jog jis neatstovauja jokiai organizacijai, o tik stoja už visų žmonių reikalų. Revolverį pasiėmęs tik todėl, kad nemanęs, jog be jo pagalbos gausias progos kalbėti.

John L. Lewis vėl išrinktas
angliakasių
unijos prezidentu

Indianapolis, Ind., gr. 13. — Čia įvyko United Mine Workers of America internacionalinės unijos viršininkų rinkimai. John L. Lewis, dabartinis unijos prezidentas, vėl tapo be jokios opozicijos tai vietai išrinktas. Išrinkta ir kiti senieji unijos viršininkai. Tie rinkimai yra tik savo rūšies "džiokas". Lewis paprastai pasirūpiną, kad opozicijos nebutų, ypač laike rinkimų.

Jauniausi banko
banditai

Devynių metų berniukas ir septynių metų mergaitė apiplėšė banką

Bloomsburg, Pa., gr. 12. — Devynių metų John Harrington ir jo septynių metų sesuo Lilian įlindo pro mažą langelį į Bloomsburg Bank Columbia Trust Company ir išsinešė du nedidelius maišelius su pinigais. Mieste juodu susitiko savo keturiolikos metų seserį. Berniukas jai pasiūlė du dolerius ir pasakojė apie banko apiplėšimą. Sesuo tuoj pranešė policijai, kuri ir suėmė jaunuolius. Vėliau jie buvo paliuosuoti, kada tėvas pasižadėjo ant rytojas kartu su jais ateiti į teismą.

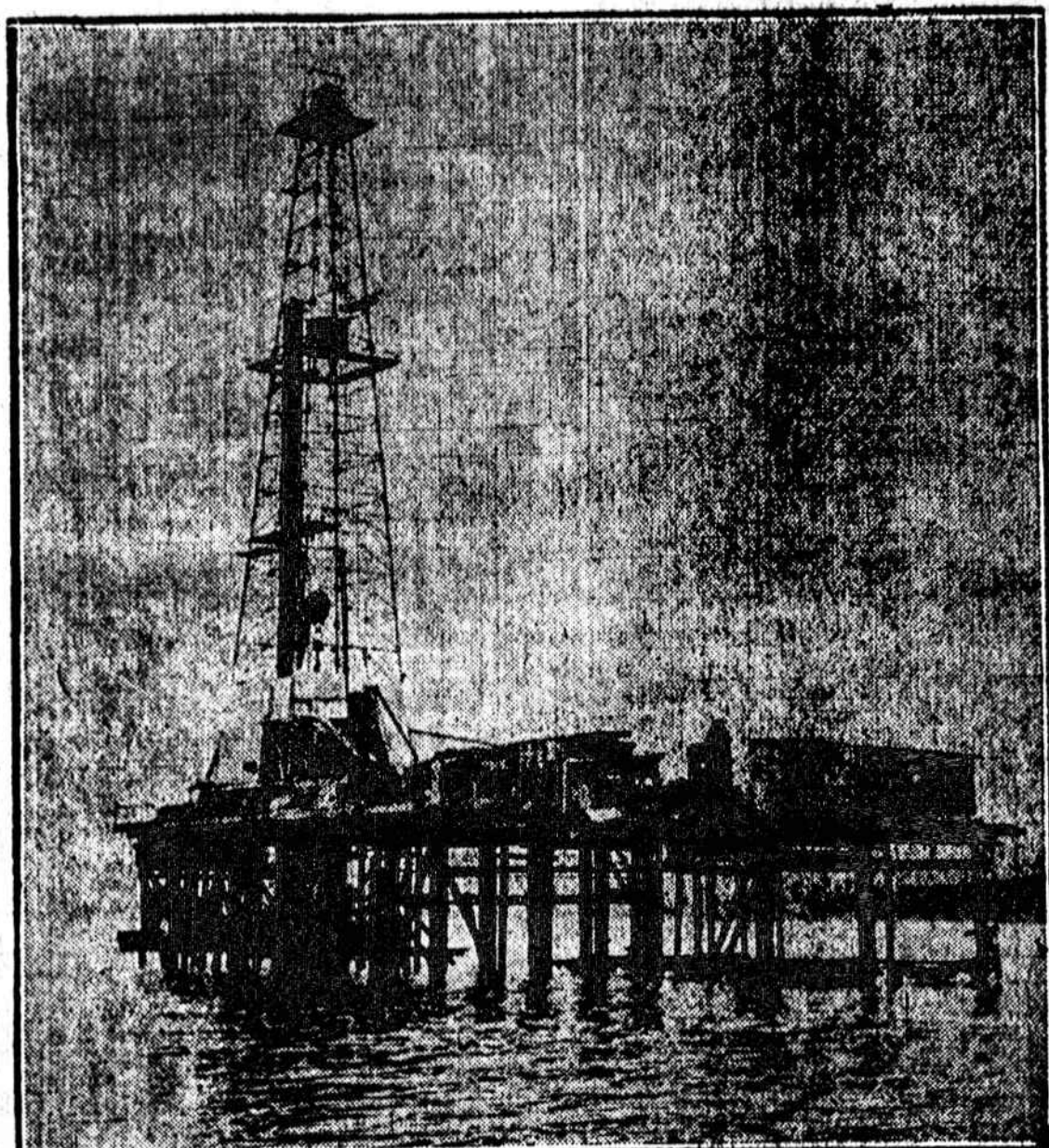
Rekordai rodo, jog tai nėra pirmas tų jaunučių plėšikų nusikaltimas. Prieš porą savaičių jie apiplėšė "standus" prie aviacijos lauko.

Kuba priėmė aštuonių
valandų darbo dieną

Havana, gr. 13. — Kubos atstovų butas beveik vienasbalsiai priėmė įstatymą, kuriuo einant pramonės ir biznio įmonėse nustatoma aštuonių valandų darbo diena. Tas įstatymas palies 350,000 darbininkų.

Boston. — Harvard universitete profesorius N. Borodinas, pagarsėjęs rusų mokslininkas, šomis dienomis jis padarė labai įdomų eksperimentą su žuvisimis: sušaldė jas lede, o paskui atgaivino.

IR JUROJE IESKO ALIEJAUS

[Acme-P. & A. Photo]

"Plėninė Sala", 60 per 90 pėdų dydžio, iš kurios bus gręžiamas aliejaus šulinys juroje, 76 mylios į šiaurę nuo Los Angeles. "Sala" atlaiko 200 tonų masineriją.

Herriot kabinetui
pavojus

Dėl mokėjimo Amerikai skolų gali griuti

Paryžius, gr. 13 d. — Francijos premjero Herriot pasiūlymą mokėti Amerikai gruodžio mėnesį pripulanti skola su tam tikromis rezervacijomis finansų ir užsienio reikalų komisijos dauguma balsų atmetė. Numatoma, kad tas pasiūlymas tokio pat likimo susilauks ir atstovų bute. O tai reikštų, kad Herriot kabinetą privertė bus atsistatydinti.

Francijos žmonių nusistatymas prieš mokėjimą Amerikai skolų yra griežtas. Paryžiuje keli tūkstančiai studentų surengė demonstracijas ir, maršuodami gatvėmis, šaukė: "Šalin skolas!" Policija demonstrantus išvaikė ir suareštavo apie 500 žmonių.

"Juodoji biblija"

Helsinkis, Suomija. — Prieš kiek laiko šio miesto policija surado ypatingą knygą, kuri yra žinoma kaip "juodoji biblija". Kažkokia paslaptinga sekta naudojo tą "bibliją" savo apeigoms.

Apie tos sekto egzistavimą buvo patirta dar prieš kelis mėnesius, kada viename priemiesčio šulinyje tapo surasta nupiauti žmonių pirštai, rankos ir kojos.

Spėjama, kad tos sekto nariai nupiaudavo tas kuno dalis nuo palaidotų numirėlių arba savo "operacijų" darydavo lavoninėse. Ryšys su tuo buvo areštuotas vienos lavoninės sargas. Jis prisipažino, kad numirėlių kuno dalys buvo naudojamos gydymo tikslams.

Tačiau dabar paaiškėjo, jog slaptoji sekta nupiautas kuno dalis naudojo savo ritualui. Sekto nariai savo susirinkimus laikydavo už miesto ribų. Sektai priklausė ne tik tamsūs kaimiečiai, bet ir miestiečiai, — kai kurie jų gana pasiturintys ir neva apšviesti.

Policijai jau pasisekė areštuoti keliolika tos sekto narių. Tačiau manoma, jog vyriausios sekto vadai tebėra dar laisvę.

Didelė traukinių
nėlaimė Šveicarijoje

Dešimtis žmonių užmušta ir daug sužeista

Lucerne, gr. 13. — Netoli nuo šio miesto Guetsch tunelyje įvyko dviejų traukinių kolizija. Ekspresinis traukinys pravažiavo signalą ir visu smarkumu tunelyje susidūrė su kitu traukiniu. Rezultate dešimtis žmonių tapo užmušta ir daug sužalota ar lengviau sužeista.

Airija planuoja išleisti
savo pinigus

Londonas, gr. 13. — Laikraštis "Daily Mirror" paskelbė žinią, jog Airija neužilgo planuoja išleisti savo pinigus. Pinigų vienetas busis žinomas kaip Aurijos doleris. Ryšys su tuo Airija ištrauksianti iš Anglijos Banko savo aukso rezervą, kuris siekia \$29,220,000.

Dartiniai Airijos pinigai yra paremti Anglijos sterlingu.

Winnie Ruth Judd turės
mirti ant kartuvių

Phoenix, Ariz., gr. 12. — Winnie Ruth Judd, kuri nužudė savo dvi geriausias drauges, o paskui jų lavonus supiaustė, suėjo į skryniją ir pasiuntė į Los Angeles, turės mirti ant kartuvių.

Teismas ją pasmerkė pakrimui prieš devynis mėnesius. Kad išgelbėti jos gyvastį, buvo kreiptasi į aukščiausią valstijos teismą. Pastarasis mirteis bausmę patvirtino ir Judd bus pakartu vasario 17 d. Tačiau ji nuo kartuvių dar gali išsigelbėti, jeigu gubernatorių dovanos mirties bausmę.

Suomijos prez. pakvieta
progresistų vadą su-
daryti kabinetą

Helsinkis, gr. 12. — Prezidentas Pehr Evind Svinhuvud pakvietė E. M. Kivimaki su daryti naują ministrų kabinetą. Sinulos vadovaujamas kabinetas rezignavo gruodžio 7 d. Kivimaki yra progresistų vadas ir senajame kabinete ėjo teisingumo ministeriaus pareigas.

Jungtinės Valstijos
sutiko su Anglijos
pasiūlymu

Anglija sumokės \$95,550,000

Washington, gr. 13. — Jungtinių Valstijų vyriausybė, ant galo, sutiko priimti iš Anglijos \$95,550,000 skolos atmokėjimą. Tą skolą Anglija ir pirmiau buvo nutarusi mokėti, bet su ta išlyga, kad visas skolų klausimas trumpoj ateity turės būti iš naujo pervertinamas. O tokiam atvejui ir sumokėta suma nebesiskaitys dalimi metinio skolos mokėjimo.

Iš Anglijos buvo gauta nota, kurią Amerikos vyriausybė išstudijavo ir pareiškė, jog ji yra priimtina. Tokiu būdu bent laikinai tarp Anglijos ir Amerikos įvyko susipratimas dėl skolų mokėjimo.

Paskelbė bado
streiką

Protestuoja prieš antisemitiską
judėjimą Lenkijos universitetuose

New York, gr. 13 d. — Dr. Arthur Kraus, kuris City kolegijoj dėsto filosofiją, jau antrą dieną badauja savo namuose. Jis pareiškė, jog tai yra bado streikas ir savo rūšies protestas "prieš intelektualų apatiją link antisemitiskų ekscesų Lenkijos universitetuose". Studentai buvo suplanavę surengti protesto demonstraciją ties Lenkijos konsulatu. Bet paskui nuo to savo sumanymo atsisakė. Tai aplinkybė ir paskatino Dr. Kraus paskelbti bado streiką.

Kiek kuri šalis turi
mokėti

Washington. — Iždo departamento raportu, gruodžio 15 d. šios Europos šalys turi sumokėti dalį skolų ir palukanų:

Belgija,	\$2,125,000.
Čekoslovakija,	\$1,500,000.
Estonija,	\$266,370.
Finlandija,	\$186,235.
Francija,	\$19,261,438.
Anglija,	\$95,550,000.
Italija,	\$1,245,437.
Latvija,	\$111,852.
Lietuva,	\$92,386.
Lenkija,	\$3,302,980.
Viso,	\$123,641,698.

Indianos gubernatorių
atsisakė paliuosuoti Ku
Klux Klano vadą

Indianapolis, Ind., gr. 13. — David C. Stephenson, paskilbes Ku Klux Klano vadą, kuris savo laiku buvo tikras politiškas bosas Indiana valstijoje, buvo įteikęs gubernatoriui Leslie prašymą, kad paliuosotų jį 90 dienų iš valstijos kalėjimo. Prašyme jis pažymėjo, jog tą laiką jis sunaudosias prirėngimui petiškoms aukščiausiam valstijos teismui. Gubernatorių atsisakė prašymą išpildyti ir pareiškė, jog jis tame reikale nieko daugiau nedarys.

Stephenson prieš kelis metus buvo pasiūstas į valstijos kalėjimą ligi gyvos galvos už nužudymą moters.

Briuselis, gr. 13. — Belgijos vyriausybė po ligo svarstymo nutarė nemokėti Amerikai karo skolų. Dalį tos skolos ji turėjo sumokėti gruodžio 15 d.

Lietuvos Naujienos

Šiaulių apskrity suimti
du ukininkai

Kaunas. — Šiaulių apskr. buvo išplatinti atsišaukimai grąsinant nepirkti nieko iš taksavamų ukininkų. Dabar praneša, kad dėl tų proklamacijų esą suimti du ukininkai.

Pasibaidęs arklys pri-
girdė žmogų

Kupiškis. — Lapkričio 17 d. J. Kiaulėnas iš Namiškių km., Pandėlio val. važiuo Kupiškį į turgų, bevažiuojantį jį pasivijo dviračiu p. Petrulytė. Arklys dviračio pasibaidė, šoko per griovį, nusmuko ratas ir pil. Kiaulėną išmetė iš ratų ir smarkiai sužeidė galvą. Sužeistasis atsišaukė, bet budamas išbėgė iš bėdos prigėrė.

Kaunas. — Susisiekimo ministerija yra sumaniusi Kauno radio stotį sustiprinti iki 60 klv. (dabar tėra 10 klv.). Stotiai sustiprinti pinigai bus išnešti 1933 m. susisiekimo ministerijos sąmatos.

Stoties stiprinimo darbus atlikti jau siūlo Francijos ir Anglijos ir viena SSSR firmos.

Numirėlių kraujas
gyviesiems

Paryžius. — Doktorų suvažiavime padarė labai įdomų pranešimą rusų mokslininkas, profesorius Judinas. Kaip žinia, tam tikruose atsitikimuose yra būtina reikalinga ligonims įleisti kito žmogaus kraujas. Ligi šiol kraujas visuomet buvo imamas iš gyvo žmogaus. Bet prof. Judinas suvažiavime pranešė, jog jis padaręs keletą bandymų su jau mirusių žmonių krauju ir gavęs visai gerų rezultatų. Vienaime atsitikime jis paėmęs 400 gramų iš nusižudžiusio žmogaus ir 200 gramų iš žmogaus, kuris mirė nuo širdies ligos. Tą kraują jis įleides į paciento organizmą. Rezultatas buvęs visai patenkinantis. Vadinasi, ligonis pasveikęs.

Prof. Judinas sako, jog iš tuoj mirusių žmonių paimtas kraujas atitinkamos sąlygose greit nesugenda, — išsilaiko nuo penkiolikos iki aštuoniolikos dienų. Reikšima, per tą laiką tas kraujas gali būti naudojamas gydymo tikslams.

Telegramų siunčiami pinigai nueis
IKI

KALĖDŲ

ar jūs jau pasiuntėte savo
Dovaną Lietuvon?

Svarbiau ir patogiau yra pasiųsti pinigų, negu kokią siuntinį.

Atsilykinti ir Naujienas, kurios už mažą atlyginimą pasiųs jūsų dovaną ir KARTU DUOS JUMS GRAŽŲ PASVEIKINIMO LAISKELĮ D Y K A I. Laiškelį galėsite pasiųsti Lietuvon.

Pinigų siuntimo blankas išsiunčiame ant pareikalavimo

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
SVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Ljudnas atsitikimas.

Gruodžio 10 d. netikėtai susirgo nervų liga Jonas Strazdas. Apie 10 val. vakaro teko pašaukti Dr. Jonikaitį, kuris su ligoniu tačiau jau nebegebėjo susikalbėti. Jonas gulė sėdimoje ir juokiasi bei dainuoja. Iš pradžių dar šiek tiek galėjo jį suraminti brolis Antanas, bet vėliau ir jo pradėjo nebeklausyti. Tada Dr. Jonikaitis pašaukė miesto ligoninę, iš kur atvyko daktaras. Apie 2 val. nedėlios rytą Jonas tapo išgabentas į mėsos ligoninę.

Jonas Strazdas yra dar vienas jaunas vyras, labai malonus ir taikus būdo. Detroito jis turi labai daug draugų. Per paskutinius dvejetus metų jis buvo bedarbis ir gyveno pas brolių Antaną. Matoma, nedarbas jį labai ir paveikė. Kitas jo brolis Juozas gyvena Chicagoje, bet pavasarį su veteranų armija jis išvyko į Washingtoną ir ten pasiliko. Sekmadienį po pietų aš nuvykau į ligoninę aplankyti Joną. Gulį jis surisė atskirame kambarėlyje ir nieko nebeįrašė. Susikalbėti su juo nebebuvo galima.

Labai gaila, kad taip atsitiko. Jo brolis, brolienė ir skaitlingas būrys draugų linki jam kuo greičiau pasveikti.

Gruodžio 9 d., 3 val. po pietų, su maršavusiais į Washingtoną bedarbiais atsitikė toks dalykas: kažkur apie Pittsburghą juos užklupė Pensilvanijos kazokai ir baisiai sumušė. Esą, jų vežimus sulaužė ir vieną trokšą nuvertė į griovį. Tame trokšą buvo 18 žmonių. Jie skaudžiai nukentėjo: kai kurie jų, esą, gero: kai tapę sužaloti.

Tos pat dienos vakare jau pasirodė pas mus "Daily Worker" su didžiausiu antgaliu per visą puslapį apie "kazokų" žiaurumus. Daugelis stebėjosi ir negalėjo suprasti, kaip tai galėjo atsitikti: "Workeris" išsine New York'e ir tą pačią dieną jis spėjo ateiti į Detroitą ir paduoti tą sensacingą žinią. Su didžiausiu atsidėjimu peržiūrėjau visus kitus laikraščius, bet niekur neįtikau žinios apie kazokų "skerdynes". Atrodo, kad kartais žinias galima ir iš oro pagauti...

Ir mes susilaukėme sniego. Prsnigo apie keturi coliai. Oras labai atvėso. Tuo būdu bedarbių padėtis dar labiau pablogėjo. Kur tik galima, jie sėngiai susirasti sau prieglaudą. Dėl sniego gatvės pasidarė slidžios, todėl nuolat įvyksta visokių nelaimių su automobiliais.

— F. Lavinskas.

Grand Rapids, Mich.

Iš SLA. 60 kuopos darbuotės. Finansų rašlininkas A. B. Salkus padėtas į kalėjimą.

Kaip jau ne vieną kartą buvo spaudoje paskelbta, SLA. 60 kuopos finansų rašlininkas A. B. Salkus pasisavino sumokėtas narių pinigų sumoj \$560.80. Kuopos nepaprastame susirinkime, kuris įvyko lapkričio 30 d. pirmininkaujant J. Bačiūniui, Salkus rastas kaltu ir nu'arta jį pašalinti kaip iš kuopos, taip ir iš S. L. A. Po to nuosprendžio tuoj ant rytojaus tapo išimtas varantas ir A. B. Salkus areštuotas, be užsistatius 1,000 dolerių kaucijos buvo palikuotas 8 dienoms, kad turėtų laiko sumokėti virš minėtų sumą. Mat, Salkus prie kaltės prisipažino. Bet, matyt, A. B.

Salkus tų pinigų niekur negalėjo gauti ir, pasibaigus jam paskirto laiko, tai yra gruodžio 10 d. 11:59 m. teisėjas jam paskyrė bausmę ne mažiau, kaip vienus metus ir ne daugiau kaip 10 metų kalėjimo. Žinoma, SLA. nei pačiai kuopai nebus geriau, kad Salkus bus laikomas per metus laiko kalėjime, bet juk kitos išeities nebuvo, kaip tik kaltininką nubauti. Kas padarė SLA. skriaudą, tas turi būti ir baudžiamas. Tačiau apgailėtina, kad mes kaip tik darome atbulai, — kas didesnį skriaudą padarė, tuos išteisiname, o kas mažesnę, — tokius nubaudžiame. Jau čia pasirodo didelis šališkumas...

Mirė J. Sidevičius.

Iš gruodžio 7 į 8 dieną pasimirė SLA. 60 kuopos narys Juozas Sidevičius. Vėlonis sunkiai sirgo jau kokie metai laiko, rodos, vėžio liga ir gana daug daktarų perleido, bet gyvybės nepavyko išgelbėti. Nors J. Sidevičius buvo augęs vyras, apie 54 metų amžiaus, bet buvo nevedęs ir jokių giminių kaip šiame mieste, taip ir visoje Amerikoje neturėjo, — tatau jis pats sakydavo. Kadangi buvo pasiturintis žmogus, tai jam mirus ne tik kad miesto administracija, bet ir pašaliniai žmonės pradėjo dėl jo turto varžytis. Ir dalykai taip susidėjo, jog vos nereikėjo kolektyvų daryti, kad kars'ą nupirktų.

Nors Sidevičius iki mirties turėjo sveiką protą, bet mirė palikdamas savo turtą betvarčėje. Iš amato jis buvo siuvėjas, paėjo iš Lietuvos nuo Griškabūdžio, šakių apskr. Ar liko Lietuvoje giminių, — neteko sužinoti. Jei yra giminių Lietuvoje, tai geistina, kad atsisauktų, nes vėlonio pinigų į morgius liko sudėta apie 3,000 dol. Sakoma, kad ir banke palikęs. — S. Naudžius.

Baltimore, Md.

Kaliniai streiką pratalmėjo. Miesto biudžetas ir rubsinių streikas.

Steito kalėjime darbinų kelnų siuvėjams Standard Overall Co. numušė užmokės. Tada kaliniai sustreikavo ir nedirbo apie savaitę laiko. Kalėjimo administracija su sargais vartojo žiauriausias priemones, kaip tai: asarinės bombos ir dujas, 45 padėjo į rusj etc. Ir su tokiomis priemonėmis kalinių streikas buvo sulaužytas. Už kokius prasikaltimus nuteisti kalėdžiai tie kaliniai, — man tas nesvarbu. Tačiau duodu jiems kreditą, kad jie sustreikavo ir geruoju nepasidavė kompanijai.

Vis dar taksus kelia.

Miesto majoras Jackson'as, demokratas, prieš rinkimus sakė, kad republikonai užkrovė žmonėms didelių taksus ir tt. Bet kaip 'k' ponas Jacksonas tapo miesto majoru, tai kasmet kelia namų savininkams taksus.

P-nas majoras su "kabineto" nariais ilgai "dumojo", kaip sutaisyti 1933 metų biudžetą, ir kitokių šaltinių "nesudarė", kaip tik pakelti taksus net 44 centus už šimtą dolerių vertės. Jau ir dabar piliečiai dejuoja, kad mokojo už šimtą \$2.45, o kitiems metams ponas majoras sutaisė jau \$2.89 centus. Už tai piliečiai pakėlė didelį protestą, — šaukė susirinkimus, rašė peticijas ir per vietas laikraščius smarkiai atakavo majorą. Bet majoras nieko nepaisė. Tik miesto taryba susirinko ir apkarpė biudžetą ir sumažino ant 14c taksus. Nors da piliečiai nepatenkinti, bet, matyt, kad

[Acme-P. & A. Photo]

Frank Borzage, krutamųjų paveikslų direktorius (kairėje), aktorė Helen Hays ir aktorius Frederic Marsh, kurie tapo pripažinti labiausiai pasižymėjusiais savo srityse perėjais, 1931 m., ir tapo Krutamųjų Paveikslų Dailės ir Mokslo Akademijos apdovanoti augščiausiais atžymėjimais.

daugiau nekels protestų.

Majoro metinė alga iki šiol buvo 12 tūkstančių dolerių; dabar nusimušė tris tūkščiančius, — tai irgi da pakankamai, — bus devyni tūkščiančiai metinės algos. Kitų valdininkų taipgi ribios algos, o dar gausna ekstra. Policmonai gauna nuo 35 iki 42 dolerių savaitės algos. Na, o kriaučiai per apskritus metus neuždirba (per pas'arusius trejus metus) daugiau kaip nuo 4 iki 6 šimtų. Policijos viršininkas Gailheris algos gauna virš šeskių tūkstančių dolerių per metus, o policmonai virš dviejų tūkstančių per metus. Na, o kai kriaučiai sustreikavo, tai policijos viršininkas ir policmonai taip šėyra! Jarnavo firmoms, kad vieną dieną iš viso miesto suvažiavę policijos vežimai vežė streikierius į policijos stotis.

Mes kriaučiai ir kiti darbininkai užmokam jiems (policmonams) ribias algas, o jie mums už tai su lazda per pakaušį užtraukia ir dar surestuoja, kai nueinamą, pikietauti. Na, o kai esti tankiniai, ai didžiama darbininkų balsuoja už Gailherį, už Jacksoną ir už kitus demokratų bei republikonų kandidatus...

Kriaučiai pirmiau budavo organizuoti ir užsidirbdavo tiek, kad galėdavo da ir susitaupinti. Daugelis įsigijo nuosavus namus, leido vaikus į moksus, o vaikai, išėję moksus (daugumoj Baltimore lietuvių inteligentija) balsuoja už demokratų par'ijos tikielą ir net lyderiais esti. O demokratai ar republikonai, patekę į viršininkus, aikvoja bevertiems "tikslams" mūsų sumokėtus taksus. Taip išeis, kad vaikai ir tėvai atims iš savęs namus ir kitokias nuosavybes. Iš tų algų, kokias dabar mes uždirbame, tai jokių būdu negalima užsimokėti miestui taksus.

Percitą pavasarį miestas už taksus atėmė 11 tūkstančių nuosavybių. Gatvekarių kompanija mokėdavo taip vadinamus "park tax", bet šiemet pasakė, kad neturi ir nemokės. Ir ką gi darė majoras? Ogi darė visokius nusileidimus ir šiandien dar gatvekarių kompanija nesumokėjo priklausantių miestui taksų. Piliečiai, lūpdami į karą, turi įmesti į kompanijos dėžutę 10 centų. Ot, jums ir demokratai!

Kol miestų viršininkai bus demokratai, bei republikonai, tai tik jų giminės ir jų artimi politikieriai lėbaus, o mums vis kels taksus. Taigi, broliai ir seserys, piliečiai ir nepiliečiai, dėkimes prie unijų ir politinių partijų, — prie socialistų partijos. Kitaip mes nesuvaldysime tų korupcininkų, kaip tik nerinkdami jų į valdininkus.

— Reporteris.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras

Gelbėjime pagalbos reikalingas

Išgalėjęs nedarbas, ypač skaudžiai palietė darbo žmones. Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai, darbus turėdami, daugumoje gerai gyvena ir savo taupmenomis žymiai prisidėjo prie šalies gerovės. Šių dienų krizis ir lietuvių skaudžiai nuskriaudė. Daugelis prarado sutautų turtą tai namų indėliuose, tai korporacijose, tai bankuose. Kas neturėjo progos taupyti — likę be darbo, dabar neturi iš ko misti. Kas prarado savo taupmenas — atsidūrė tokioje pat padėty. Nei vieni, nei kiti nėra kalti, kad jie šiandien kenčia skurdą, neturi kuo misti. Čia ir kalbama apie šiuos nelaimingus.

Sios šalies šteitų, miestų ir visuomenės labdarybės įstaigos šelpia bedarbius, kiek vietos sąlygos ir lėšos leidžia. Ne visi gauna pakankamos pašalpos. Yra tokių, kurių padėtis nepateisina pašalpos teikimo. Kita vertus, yra tokių šeimų, kurioms teikiama pašalpa yra permenka ir nepatenkinanti paprasčiausių gyvenimo reikalavimų. Daugeliu atvejų tokios šeimos nebuna tinkamai suprasios šelpimo įstaigoje ir dėl to nukentčia.

Vargšų šelpimas yra visų viešas reikalas ir prievolė. Šelpimo darbas turi būti vykdomas viešomis pastangomis ir teisingu būdu. Tokiam šelpimo darbu privalo jungtis visų kolonijų lietuviai, suorganizuodami tam tikrus Komitetus iš veiklių asmenų ir įvairių organizacijų atstovų. Tose vietose, randasi Amerikos Lietuvių Vaizbos Butai, vietiniai Butai turėtų pradėti organizuoti ŠELPIMO KOMITETUS, ieškodami tallos ir paramos iš visų galimų šaltinių. Įvairios lietuvių draugijos, sudarius tokius Šelpimo Komitetus iš savo deleguotų atstovų, padarytų tuos Komitetus įtekingais turint reikalingą su šteitų ir miestų šelpimo įstaigomis. Tokių šelpimo Komitetų balsas būtų visų girdimas ir patenkintas. Lietuviai ir jų šeimos, kreipdamiesi į savo šelpimo Komitetus dėl

Buy gloves with what it saves

LISTERINE TOOTH PASTE

25c

pašalpos, gautų didesnės pašalpos, jei juos vietinis lietuvių šelpimo Komitetas rekomenduotų bedarbių šelpimo įstaigoms.

Negali būti abejonių, kad tokis mūsų žygis suteiktų lietuviams didelės naudos. Negalima ginčyti, kad šelpimo darbe lietuviai mažai tėra nuveikę, ir kad nelaimės paties tieji mūsų tautiečiai yra varge — skurde paskendę.

Šelpimo Komitetų sudarymas lietuvių kolonijose nėra sunki ar keblė užduotis. Tam reikia tik gero noro, pasiryžimo ir broliams nelaimėje užuojautos.

Tai gi, gerbiamieji, rimtai pradėkime šį labdarybės darbą, ir sutartinai. Mūsų organizuoti visuomenė, — draugijos ir klubai, — čia turėtų skinti kelią. Viešas reikalas to reikalauja, — tad nebandykime išsiskirti nuo savo tiesloginės prievolės, kurią kiekvienas jaučia link savo artimo.

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras,
Dr. Pr. Paskundgis, pirm.

LIETUVOS ŽINIOS

Iš Vilniaus Krašto

Daugėja bedarbių.

Praėjus vasaros laukų darbams, Vilniuje jaučiamas didesnis nedarbas. Be miesto magistrato dabar klinkieriu bebesiamos Pilies gatvės — jokių kitų darbų nėra. Prie gatvės grindimo dirba kelios darbininkų pamainos, tačiau jų skaičius vos keliosdešimtį žmonių tesudaro, tuo tarpu, kai mieste jau yra užregistruotų per pusšesio tūkščiančio bedarbių.

Žiemai artėjant neturtingųjų žmonių buklė kaskartą labiau sunkėja. Mat, pas lenkus nuo lapkričio 1 d. pradės veikti naujas įstatymas, kuriuo namų savininkai nuo lapkr. 1 d. iki balandžio mėn. kiekvienais metais negalės išmesti iš savų butų tų nuomininkų, kurie nebepajėgia sumokėti mokesčių už butus. Todėl dabar, artėjant tam terminui, namų savininkai nori geriau visai atsikratyti tokių nuomininkų, kurie žiemos metu galį jiems nutraukti mokesčių už butus

mokėjimą ir naujuoju įstatymu apsaugoti nuo buto neįėjimo.

Todėl Vilniuje dabar kas kartą atsiranda daugiau benamių, kurie kiemuose be pastogių gyvena ir kurių niekas neįsileidžia pas save gyventi. Miesto magistratas anksčiau tokius benamius apgyvendindavo savo specialiai bedarbiams ir vargšams skiriamose kolonijose, bet šiuo momentu jos jau pilnos vargšų.

Vilniuje jau dabar galima pamatyti tokių vaizdų, kurie primena praėjusio karo kai

kuriuos momentus. Atsitaikę, kad kiemuose sukranti įvairūs baldai, lovose guli žmonės, moterys ten pat kieme sau valgius gamina ir kt.

Nušovė amerikono žmoną

Spalių 28 d. apie 23 val. Keležerių km. Obelių valsč. nežinomas asmuo pro langą įsibrovė į amerikono Pr. Zibulio butą ir revolverio šuviu vietoj nušovė Leoną Zibulienę. Įvykį policija tiria.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Jūsų PATOGUMUI

Perkame Lietuvos Laisvės Bonus, Išpildome Blankas, Parašome Laiškus, Išverčiame Dokumentus, Prirengiame Įgaliojimus, Išpildome Suv. Valstijų pilietybės aplikacijas.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITES

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Amerikos Lietuviai

—išsiuntė per—

NAUJIENAS

VIRŠ

\$3,000,000.00

Ilgų metų patyrimas duoda mums galimybės pigiai ir saugiai pakeisti jūsų pinigų paštų ir telegrama tarpininkaujant vienai saugiausių Bankų Lietuvoje.

Mes taipgi pasiūnėame pinigų Rusijon, Vokietijon, Lenkijon, Brazilijon, Kanadon, Argentinon ir į kitus kraštus.

PINIGŲ KURSĄ IR BLANKAS IŠSIUSIME ANT PAREIKALAVIMO

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street
Chicago, Illinois.

Iš Draugijų Veikimo

Senoji Keistučio P. klubo valdyba palikta 1933 metams

Pakeistas tik klubo korespondentas; prisijungė "Draugystės Meilės Liet. Amerikoje".

Lietuvių Keistučio Pašėpino Klubio priešmetinis susirinkimas įvyko nedėlio, gruodžio 4 d. 4615 So. Mozart st. Prisirinko pilna svetainė narių. Kaip paprastai susirinkimą atidarė pirmininkas Wm. F. Buishas. Visų pirma, prisirašė ir liko priimti į klubą 8 nauji nariai. Laiškai dviejų vargo prisilėgę narių atsišaukiančių pagelbos į klubą bus priimti, bet dėl stokos laiko bus svarstomi sekančiame susirinkime.

Valdybos raportuose pranešta, kad klubo knygyno durys, kurios buvo sugadintos, pataisyta (įdėta naujos). Vienas narys buvęs Antanas Bagdonas pasimirė. "Draugystės Meilės Lietuvių Amerikoje" prisivienijo prie mus Keistučio klubo, ir "Simano Daukanto Teatrališkas Jaunuomenės Klubas", trumpoj ateityj žada prisivienyti. O kaip kurios kitos mažos draugystės buvo nepriimtinos ir atmetos.

Komisijų raportai.

Klubo vakaro kuris įvyko lapkričio 13 d. Paliluo svetainėje (West Side) komisijos raportas po diskusijų priimtas. Narių bedarbių komisijos raportas priimtas, o kaip dėl suradimo būdų sukelti tam tikrą fondą, iš kurio būtų galima ir toliau reikalingiems nariams bedarbiams pagelbėti, tai šis klausimas atidėtas sekančiam susirinkimui plačiau apsvaistyti.

Dar nepriėmus prie naujų sumanymų bei valdybos rinkimų nutarta valdybą rinkti dabar, pakol nariai nepradeda skirstytis. Taipgi nutarta griežtai laikytis konstitucijos ir valdybą rinkti slapto balsavimu, vienok tas pasiliko neįsprendytą tik pirmininkas, vice-pirmininkas ir prot. raštininkas išrinkta slapta balsuojant, o visi kiti išrinkta rankų pakėlimu.

Valdyba 1933 metams

Valdyba kaip ir buvus pasiliekta 1933 metams. Wm. F. Buishas — pirmininkas, Frank Mikliunas — vice-pirmininkas, Antanas Jusas raštininkas, Kaz. Warnis išdininkas, Walter Sharika finansų raštininkas, Mike Kasparaitis kontrolės raštininkas, Steponas Tverionas kasos globėjas, Frank Shutkus knygyno priežiūrėtojas, St. Narkis korespondentas (naujas). Dr. T. Dundulis sergančių narių priežiūrėtojas.

Sergančių narių raportuos pasirodė, kad šiuo tarpu randasi 9 sergant nariai, kiems, kurie pirmiau sergo nutarta pašalpos užmokėti. Komisija, kuri buvo paskirta surasti parankesnę svetainę klubo susirinkimams, laikyti, pranešė, kad kelias svetaines apžiūrėjo, bet vienos netinkamos, o kitos jų perbrangios, nuarta pakol kas pasilikti ant vietos. Lietuvių Auditorijos Bendrovės šerų ir gold bonų reikalų komisija pareiškė palikti tą klausimą sekančiam susirinkimui priimti ar atmeti.

Buvo pakeltas klausimas kaslink sergančių narių ir jų lankytų, bet ir šis atidėtas kitam susirinkimui.

Paskirtos įvairios komisijos

Nutarta surengti piknikas ateinančią vasarą ir išrinkta komisija, Z. Kukalis, W. Shar-

ka, St. Narkis. Peržiūrėti klubo knygas už pėrcitus 1932 metus komisija, Jos. Eringis, St. Narkis ir St. Baranauskas. Į bendrą kontrolės komisiją išrinkti, St. Narkis, J. Eringis, G. Žukauskas, Z. Kukalis ir F. Jakavičia (dainininko Jakavičiaus tėvas). Nutarta padaryti kalendorius. Ši darbą apsiėmė atlikti klubo pirmininkas Wm. F. Buishas. Tarp kitko, kalendorius bus ir klubo valdybos sąrašas. Vienas klubo narys drg. K. Yurganas paaukavo klubo knygynui dvi geras ir naudingas knygas. Nutarta už auką jam išarti acių. Negana to, drg. K. Yurganas jau pirmiau yra paaukavęs 5 knygas, viso septynes. Dėl stokos laiko ir "Naujiene" vietos, kaip kurias smulkmenas iš abelnos eigos susirinkimo praleidžiu — Antanas Jusas.

ŽINUTĖS IŠ BIRUTĖS

Dabartiniu laiku žmonės nori būti palinksminti, kad užmiršti visur siaučiančią depresiją. "Birutės" sezono atidaryme bus užtektinai juokų prajuokinti ir tuos, kurie retai tesusiuoka.

Tikėtai bus tik po 50 c., o tie kurie nori geresnės vietos užsirezervuoti, užsimokėję 75c, neturės jokio rūpesčio, kad rasti vietas kur atsistėti.

Nepamišdama praeties tikslų ir užsibrėždama naujus "Birutė" pradeda naujus 1933 metus.

Prie progos norime priminti, kad "Birutės" repeticijos įvyksta kiekvieną ketvirtadienį, Gage Park svetainėje, prie 55 to ir Western Ave. Seni, jauni, visi kviečiami į repeticijas atsilankyti. Pradžią lygiai 8 val. vakare.

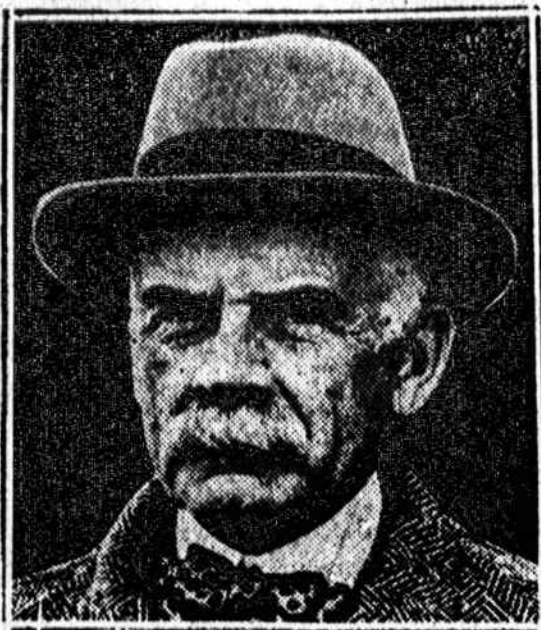
Jeigu neturite laiko atvažiuoti, atsiųskite sunų ar dukterį susipažinti su mūsų jaunimu, jeiti į jų tarpą ir kartu su jais linksminis, repeticijai pasibaigus. — A. Stelmokas.

PIRMYN SHARPS and FLATS

FROM THE PAGES OF HISTORY

December 25, 1776:

The ground — white with snow. The weather — bitterly cold. Two thousand, four hundred men braved the treacherous Delaware River to take part in festivities being given by the Hessians. Theirs was a sense of duty.

[Acme-P. & A. Photo]

Šiomis dienomis New Yorke po operacijos pasimirę garsus dailės žinovas John Charles van Dyke, 76 m., per 43 metus dailės istorijos profesorius Rutgers universitete.

December 11, 1932

The ground — white with snow. More crystal flakes coming down from the heavens above. The weather — bitterly cold. Four hundred people filed into the Lithuanian Auditorium to be an audience to the Pirmyn chorus. Theirs was a sense of pleasure.

CONCLUSION

Whether it be for pleasure or for the good of the country, we will always find a way of getting around the weather man.

THE CONCERT

Pirmyn's concert last Sunday was a hit from beginning to end. The Lithuanian Symphony Orchestra started it off with a smashing overture and the Pirmyn chorus ended it with a tender love song. The rest was a program enjoyed by all.

At this occasion, many new artists were presented to the public for the first time. First, there was Miss Helen Bartush, our guest artist, whose wonderful voice was a special treat to everyone. A new girl's trio and a men's quartet composed entirely of Pirmyn members proved to be very popular. Onuks and Stella Galdik came in for a lot of applause. Not to be outdone by anyone, Pranolis and Mrs. Stephens were present to give their bit. And last but not least, the finest work was done by the symphony orchestra and the Pirmyn chorus. Everyone enjoyed themselves to the limit. May

Naujos žemos kainos padaro pienu didesniu bargenu negu bile kadanors

"Chicago dabar džiaugiasi nupigintu pienu. Tokios žemos pienu kainos buvo tikrai 1917 metais", pasakė P. F. H. Kullman, Sr., vice-prezidentas Bowman Pienu kompanijos, pasikalbėjime su reporteriu. "Bet apart žemų kainų yra dar ir kas kita, kas riasi su pienu, įsiai tėsė toliaus. "Pienas yra pripažintas kaip geriausias maistas palaikantis mūsų sveikatą. Įsiai duoda mums beveik kiekvieną reikalingą mūsų kūnui elementą, kad būtumėm tvirti ir geros sveikatos."

"Štai kodėl gydytojai pataria suaugusiems išgerti pusvortę pienu kasdien, o kūdikiams nemažiau kaip kvortą pienu į dieną. Pienas turėtų būti vartojamas ne tik gėrymiui, bet vartojamas prie kito maisto, prie kepimo ir virimo. Taipgi geras prie skubų, dažalų ir dezerių."

"Ypač šiuo laiku reikėtų vartoti kuo daugiau pienu, nes žemos laiku mūsų organizmas yra silpnėjęs, ir todėl mes ir "pagauname" šalči, infliuzą ir kitas panašias ligas" Adv.

there be another such concert with another such array of talent soon.

CAN DO IT BETTER WITH GAS

One day last week, our sister soloists, Helen and Estelle took a street car and went downtown to amuse themselves. After roaming the streets for a while, they decided to take in a concert.

At first, this musical entertainment was enjoyable to both sisters, but after a while, Helen began to tire. She finally decided to use a bit of strategy and said, "Gracious, Stell, how close it is in here. Let's go out."

Stella, not so easily convinced, retaliated with "Wait, the orchestra will change the air in a minute."

FROM HERE AND THERE

What is a woodwind? Ill woodwind that nobody blows good... Members! Don't forget! Extra rehearsal tonite at 8 sharp. After the rehearsal, we will have a celebration. And how!.. Work on the new opera "Laima" is progressing very rapidly. There is some keen competition between Frank and Whitney for the leading role... Whitney is only a new member with Pirmyn but already has been recognized as a very good baritone... Frances Mat. doesn't trust anyone. She appeared to be a walking bank last Sunday... It was a surprise to see how successfully Stanley mixed business with pleasure. How do you enjoy dancing in the cheek room to the tune of Offenbach's overture... Genevieve has an infallible excuse for not attending rehearsals each Friday... From the appearance

of things, the entire chorus is going to attend The Lithuanian Youth Club's dance at the Ramova ball room, 35th and Halsted, next Sunday. The big inducement is the low price of tickets, only 35 cents. People are still pestering the social chairman for another splash party, as the last one... Enuf said.

THE FINALE

Christmas is only ten days away. We don't expect any cards or boxes of bon bons, but we would like to get a few Christmas contributions. Address all missiles to the Singing Fool, 6406 S. Francisco Ave. Till Tuesday next, happy thoughts. This has been

The Singing Fool who has just found that in Gregg shorthand, the word success is "suk".

Ceršiusis nuo Reumatiškų Skausmų, su Buffalo Ponis

"Metų metus mane kankino reumatizmas. Pagaliau aš išgirdau apie Pain-Expeller ir nusipirkau jo butelį. Pirmas išsitempimas juos momentaliai sutelkė palengvinimas. Išnaujoje jo vieną butelį paliau atlikti visą savo kasdienį darbą be jokios pagelbos. Dabar jau neturiu jokių gėlmų savo sąnariuose."

Buffalo, N. Y.

PAIN-EXPELLER

MURINE
For Your Eyes
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Kalėdoms
NUPIRKITE
SAVO ŽMONAI

VALGIŲ GAMINIMO

KNYGA

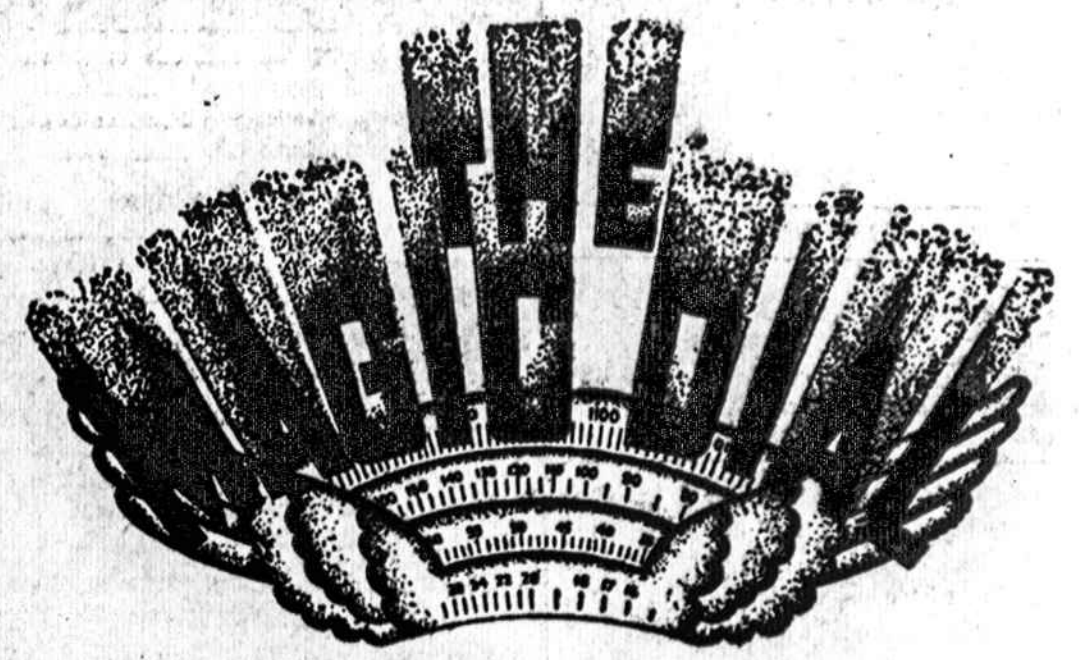
(COOK BOOK)

Kaina tik \$1.00

Ką tik naujai atspausdinta. Prisiunčiame paštu.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

MAGIŠKAS DIAL

NAUJI STEWART WARNER RADIOS
PAGAUNA IŠ VISUR IR IŠ EUROPOS

Tokius Naujus Radios jūs Galite Pamatyti ir Persitikrinti pas

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street
T.L. BOULEVARD 8167-4705

LIETUVIŲ PROGRAMAI

KLAUSYKITE Gražių RADIO Programų Nedėlioje iš stoties WCFL 970 k. nuo 1 iki 2 valandos po pietų.

Ketvergais iš stoties WHFC. 1420 k. Pradžią 7:30 vakaro.

Chicago LAW School
ACCREDITED

THE STUDY OF LAW DEVELOPS AND EQUIPS LEADERS. Most of our leading Men, including our Presidents, have been Lawyers. TRAINED MINDS NATURALLY GO FORWARD. There is always a Great Demand for Men and Women with Legal Training. INVESTIGATE OUR UNIQUE SINGLE TEXT SYSTEM. One subject at a time. No Time Lost. New Classes formed nine times a Year. Start Studying and Earning Credits at any time. ENTER NOW. LL.B. Degree in Three Years. Day and Evening Classes.

PRE-LAW, LAW AND POST-GRADUATE COURSES

14 EAST MONROE STREET

A. A. Anderson, President (Est. Feb. 5, 1894) Telephone Registrar, State 6145

Daktaras WISSIG,

Kapitonas Pasauliniame kare

Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEŽIURINT KĄP UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateiškite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykal. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kaimas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202

Vanos, lietaus ir druskos vanos, swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims seredomis iki 7 v. v.

MURINE
For Your Eyes
Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Svarios, Grynos, Sveikos

Gražios Akys

Yra Puiki Žmogų Dovana

Murine Valo, Gydo, Atviesk-

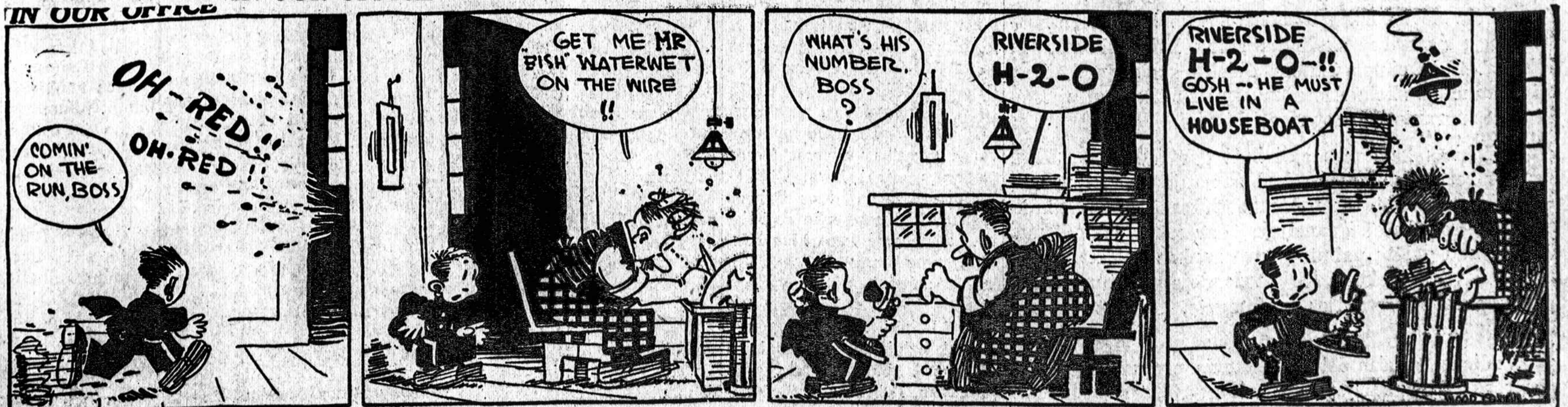
na ir Nekenkia

Jums patiks jos

Knygtė "Eye Care" arba Eye

Beauty" Dykal

IN OUR OFFICE

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sundays by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8800

Editor: A. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in advance
\$7.00 per year in advance if paid in Chicago
\$6.00 per year in advance if paid in other cities

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879

Nauienos yra kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Nauienos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8800.

Užsakymų kainos:

Chicagoje - paštu:	
Metams	\$8.00
Penkis mėnesiai	4.00
Treys mėnesiai	2.00
Vienas mėnuo	1.50
Vienas mėnuo	.75
Chicagoje per išsiuntimą:	
Vienas mėnuo	2.00
Penkis mėnesiai	1.00
Treys mėnesiai	.75
Vienas mėnuo	.50
Chicagoje per išsiuntimą, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Penkis mėnesiai	3.50
Treys mėnesiai	1.75
Vienas mėnuo	1.25
Vienas mėnuo	.75
Lietuviai ir kitur gyvenantys	
Metams	\$8.00
Penkis mėnesiai	4.00
Treys mėnesiai	2.00
Vienas mėnuo	1.50
Pilnasis kainas užsiųsti paštu	
Orderiu kartu su sąskaita	

BIO KRITIKOS

Meksikos vyriausybę atsisakė įsileisti Amerikos žurnaliste, Edna Ferber, dėl straipsnio, kurį ji parašė vienam žurnalui. Tame straipsnyje Miss Ferber kritiko Meksikos hotelių nešvarumą.

Matyt, supratimas apie spaudos pareigas Meksikos "sferose" yra toks pat, kaip bolševikiškoje Rusijoje arba fašistiškoje Italijoje. Meksikos valdžia reikalauja, kad spauda viską girtų, kas yra Meksikoje. Kritika ji laiko įžeidimu arba nusidėjimu. Jeigu Miss Ferber būtų meksikietė, tai ji už savo straipsnį būtų patekusi į kalėjimą.

Bet tas Meksikos valdžios piktumas nieko gero valdžiai neatneš. Žurnalistės neįsileidimas tik atkreipė publikos dėmesį į tai, ką ji rašė. Kitaip daugelis žmonių nebūtų apie jos kritiką nė girdėję.

VAKAR SU JAPONAIS, ŠIANDIE SU KINAI

Sovietų užsienių reikalų komisaras Litvinovas staiga, atvykęs į Gėnėvą, susitarė su Kinijos atstovu dėl santykių atnaujinimo tarpe Rusijos ir Kinijos. Dabar sakoma, kad kinai neprileisą prie bolševikų pripažinimo japoniškos Mandžukuo valdžios.

Prieš keletą dienų japonų atstovas Genevoje Matsuka pareiškė viešai, kad Japonija jau padarė su bolševikais sutartį, kuri tik laukia pasirašymo. O Matsuka atvyko į Gėnėvą tiesiai iš Maskvos, kur jisai praleido keletą savaičių, besiderėdamas su sovietų valdžia.

Taigi vieną dieną bolševikai tariasi su japonais prieš kinus, kitą dieną su kinais prieš japonus. Tai vadinasi "revoliucinė diplomatija".

Staigus komisaro Litvinovo taikingumas linkui kinų yra aiškinamas tuo, kad Maskva nori gauti Amerikos pripažinimą. Mat, Amerikos valdžia yra griežtai nusistatčiusi prieš japonų okupavimą Mandžurijos. Kitos didžiosios valstybės Amerikos politikos neparemia, tik mažesnieji Tautų Sąjungos nariai pilnai solidarizuojasi su Washingtonu šitame klausime. Tokiose apylostose bolševikai tikisi įgyti Amerikos valdžios prielankumą, pasirodydami neva Kinijos draugais.

Jeigu Amerika, iš tiesų, pripažintų sovietus, tai pastarieji gal liutys toliau atvirai talkininkavę Japonijos imperialistams. Priešingame atsitikime pradėtas Maskvos ir Tokio susidraugavimas pasidarys dar artimesnis.

HERRIOT KABINETAS PAVOJUJE

Ginčas dėl karo skolų pastatė į pavojų Francijos liberalų valdžią, kurios priešakyje stovi Edouard Herriot. Premjeras Herriot vakar pasiūlė atstovų butui sumanyti, kad Francija užmokėtų tuos 20 milijonų dolerių, kuriuos ji turi mokėti gruodžio 15 dieną, bet mokėdama padarytų rezervaciją, kad Amerika privalo sutikti iš naujo peržiūrėti visą karo skolų klausimą. Parlamento komisijos, kurios šita jo sumanyta svarstė, nutarė ji atmesti. Galimas daiktas todėl, kad ir parlamento dauguma pasipriešins Herriot pasiūlymui.

Tuomet Francijos valdžia bus priversta resignuoti. Valdžiai pasitraukus prieš pat mokėjimo dieną, Francijos skola nebus laiku užmokėta. Tuo būdu viena didžiausių Amerikos skolinkinių bus, kaip sakoma, "in default". Suklumpimas tokios didelės skolos mokėjime, kaip Francijos skola Amerikai, gadina tarptautinį kreditorius ir, suprantama, nepededa bizniui.

Bet kitas kelmumas gali būti dar didesnis. Jeigu Herriot resignuos, tai kokia bus nauja Francijos valdžia? Ji galės būti tik nacionalistinės ir atgareivinės. Socialistai Francijoje dar nėra pakankamai stiprūs, kad galėtų paimti į savo rankas valdžią. Iš visų politikos vadų, kurie šioje valandoje gali turėti daugumos paramą Francijos parlamente, Herriot yra suklebėjęs.

Vadinasi, ginčas dėl skolų duoda progos vėl sustiprinti reakcijai Francijoje.

Apžvalga

NITTI APIE SOCIALISTŲ "MILITARISKUMĄ"

Italų liberalas Francesco Nitti, kuris buvo finansų ministras ir premjeras paskutiniuose parlamentinėse tvarkose metais Italijoje, rašo Amerikos žurnale "Current History" apie revoliucingų karų veiksmų naujojoje gadyne. Visa eile faktų jisai parodo, kad nuo didžiosios francūzų revoliucijos laikų, kuomet buvo įvestas visuotinas kareiviavimas, karai išsukdavo didelių ir staigių atmainų politinėje arba ekonominėje valstybių sistemoje.

Signoro Nitti išvadų įdomumo yra daug tiesos. Tačiau, pasigavęs tą mintį, kad karai ruošia dirvą revoliucijoms, jisai visai "išsina į laukus", besistengdamas įrodyti, kad revoliucionieriai tai — karų šalininkai. Čia jisai prišneka daug nesąmonių. Prie karų karo šalininkų 19-ame šimtmetyje jisai priskaito Francisus smulkiosios buržuazijos revoliucionierių "Proudhoną (vieną iš anarchyzmo "tėvų") ir garsiuosius socialistų vadus Marksą su Engelsu. Paskui jisai pasakoja apie žymiausius vėlesnio laikų socialistus: francūzų Guesdę, vokiečius Kautskį, Bebelį ir Mehringą, rusų Plechanovą ir anglų Hyndmaną, kurie visi, anot Nitti, esą arba buvę dideli karo garbintojai. Gi stambiausiuoju karo apaštalu tarpe 20-jo amžiaus revoliucionierių tas italų buvęs ministras laiko Rusijos bolševizmo steigėju Leniną.

Reikia stebėtis, kaip to rašytojo galvoje susimaišė tiesa su fantazijomis. Jo protavimo paviršutiniškumas aiškiai matyt šiame pavyzdyje. Štai kaip jisai rašo apie nabašinko Augusto Bebelio "palinkimą prie karo":

"...Bebelis, kuris nebuvo teoretikas, bet ilgą laiką buvo tikras Vokietijos socialistų vadas, mėgdavo sakyti, kad jisai visuomet (! — "N." Red.) esąs pasiryžęs imti ant peties šaudyklę."

Na, ką gali pasakyti apie šitokią "istorijos rašymą"? Vieną didžiausiųjų tarptautinės taikos gynėjų naujojoje gadyne, Augustą Bebelį, Signor Nitti piešia kaip uolų karo šalininką, pasiryžusį kiekvieną valandą bėgti į mušų lauką ir šaudyti "tėvynės priešus"! Už priešinimąsi karui 1870 metais (francūzų-prūsų karo metu) Bebelis buvo pasodintas į kalėjimą. Balkanų karo metu, 1912 metais, Bebelis buvo vienas iš iniciatorių nepaprasto tarptautinio socialistų kongreso Bazelyje, kuris buvo specialiai susaustas tikslu demonstruoti už pasaulio taiką, reikalaujant, kad valdžios neleistų tam karui išsiplėsti ir įtraukti į savo verpatę pasaulį. Ir per visą savo gyvenimą Bebelis darbavosi pasaulio taikai.

Nitti, anot tos patarės, girdėjo skambinant, bet nežino, kurioje bažnyčioje. Jisai kur nors skaitė, kad Bebelis sakė eisiąs su šautuvu ant peties ginti kraštą, jeigu ji kas nors užpultų; ir, užmiršęs kokiam sąryšyje ir kokia prasme tie Bebelio žodžiai buvo pavartoti, Nitti sufabrikavo pasakotę, kad Vokietijos socialdemokratų vadas gresybas "visuomet" esąs pasiryžęs eiti į karą. Gį tikslumoje Bebelis tuos žodžius pasakė debatose apie socialistų nusistatymą karo klausimu. Jisai, suprantama, stėjo už tai, kad socialistai privalo visomis jėgomis kovoti prieš karą; bet jisai laikėsi nuomonės, kad grynai neįgiama taktika karo klausimo nebūtų teisinga arba praktiška. Bebelis skyrė užpuo-

limo karus nuo apsigynimo karų; jisai manė, kad, jeigu šalis yra neteisingai užpulta, tai jos gyventojai turi teisę ir net pareigą gintis, ir nuo šitos pareigos, jo nuomone, negali atsisakyti nė socialistai. Šitas savo mintis dėstydamas, Bebelis ir pareiškė, kad jisai patį imtų šautuvą į rankas ir gintų Vokietiją, jeigu ji būtų užpulta. Daryti iš šito jo pareiškimo išvada, kad jisai buvęs karo "simpatizatorius", yra pirmos rūšies absurdas.

SOCIALISTAI IR KARAS

Bet italų liberalas Nitti ir iš viso tautizija niekus, kada jisai žymiausius moderniškojo socializmo skelbėjus skiria prie karo garbintojų. Šitam savo prasmanymui paremti jisai neturi nė vieno rimto fakto. Iš to, kad, sakysime, nabašinkas Mehringas studijavo vokiečių generolo Clausewitz'o raštus, visai neišsina, kad Mehringas pritarė jo militarizmui. Mehringas, kaip pirm jo Fr. Engelsas, stengėsi suprasti ir išaiškinti karus, kaip istorijos reiškinius. Juk nesuprantant, kodėl kyla karai, kokios priežastys nulemia jų laimėjimą arba pralaimėjimą, kokias jie turi pasekas, ir t. t., būtų negalima sėkmingai su jais kovoti. Be to, karai suvaldino milžinišką rolę žmonijos istorijoje; jeigu socializmo teorija negalėtų juos nuosakiai išaiškinti, tai reikštų, kad karo klausime socialistai turi vadovautis liberalų, militaristų arba kokių nors kitų svetimų jiems srovų idėjomis. Ačiu tam, kad socialistų mokslinei karo klausimą studijavo, tai jie sugebėjo jį išaiškinti ir pasiliusuoti nuo tų prietarų, kuriuos skelbia buržuaziniai politikai ir rašytojai. Socialistų pažvalga, kad pamatinė karo priežastis yra kova dėl ekonominių interesų, šiandie yra primta visų apšviestų žmonių, kaip jo neužginčijama tiesa.

Keliolika metų atgal ta socialistų nuomonė buvo niekinama ir išjuokiama. Kūnigai sakydavo, kad karus duoda "Dievas" (ir liepdavo žmonėms melstis, kad Dievas apsaugotų juos nuo karo, kaip nuo "pavietrės"). Visoki buržuaziniai patriotai sakydavo, kad karus gimdo "tautos meilė". Militaristai pildavo karus, kaip tinkamiausią būdą "atgaivinti tautos dvasią", ir t. t.

Tuo gi tarpu socialistai iš metų į metus skleidė žmonių masėse mintį, kad karas šioje gadyne tai baisi nelaimė, kurią užtraukia ant žmonių kapitalistų varžytinės dėl tarptautinių rinkų. Šitokios nuomonės laikydamiesi, socialistai įsteigė internacionalą (tarptautinę organizaciją), kurio vyriausiasis uždavinys yra platinti tautų brolybės idėją pasaulyje ir ginti taiką.

Bet yra tiesa, kad socialistai žino, jogei karai atnešė ir gero. Kai kurie karai atvedė prie tautų pasiluosavimo nuo svetimo jungo; kiti karai sujungė tautas, kurios buvo suskilusios į daugelį mažų valstybių; dar kiti karai paruošė dirvą revoliucijoms, kurios nušlavė despotus. Tokių teigiamų rezultatų davė ir paskutinis pasaulio karas. Kaip tautų paluosavimo arba tautų vienybimo priemonė, karai ypač gerai pasijūmė antroje pusėje 19-jo šimtmečio. Rusijos karai prieš Turkiją paluosavo Balkanų tautas, Prūsų karas su Austrija ir paskui Prūsų karas su Francija sujungė dalikta Vokietijos valstybes, karo keliu buvo panaikinta popiegių valstybė ir sujungta į vieną tautą Italija.

Devyniolikame šimtmetyje masiniai darbo žmonių judėjimai dar buvo beveik nežinomi. Todėl liberališki ir radikaliskieji elementai dažnai stodavo už

karą, kaip tinkamiausią būdą kovai su despotizmu. Vienų laikų ir Vokietijos revoliucionieriai agitavo už tai, kad vokiečių Europą paakelėtų karą Rusijai ir sunaikintų cariską despotizmą, kuris, kaip koks žandaras, kišdavo savo nosį į kitų šalių reikalus ir visur remdavo reakciją. Šitai minčiai tarp kitų pritarė savo jaunystėje ir Marksas. Jisai tuo laikų buvo po radikaliosios liberalizmo įtaka. Bet yra klaida manyti, kad tai naujojo socializmo nusistatymas. Kai emė organizuoti masinis darbininkų judėjimas, tai išnyko visas pamatas "revoliucinių karų" idėjai. Darbininkų masėmis paremtas socialistinis judėjimas priėmė visai priešingą tai idėją nusistatymą: ne karas, kad kiltų revoliucija, bet revoliucinė kova prieš valdžias, kad karas neįvyktų.

Šitokio nusistatymo socialistai laikėsi per dešimtis metų. Jo laikėsi ir Rusijos socialdemokratai — ne tik Plechanovas, bet ir Leninas, kuris iki 1917 metų buvo socialdemokratų partijos narys. Leninas išsilaikė tos pozicijos, kaip ir daugelio kitų savo principų, tik tai tuomet, kai netikėtai, pa-

sauly karo suirutėje, jam parvyko nuverti laikinąją revoliucinę Rusijos valdžią ir pasigrobtį galią į savo rankas. Tą perversmą jam padėjo įvykinti kareiviai ir matrosai prieš daugumos darbininkų ir ukinkinų valią. Todėl nuo to laiko jisai emė tikėti į militarizmą. Leninas bendrai buvo didelis oportunistas. Jisai visuomet pritaikydavo savo "principus" prie momento aplinkybių. Taip, iš karšto Steigiamosios Seimo idėjos rėmėjo jisai staiga pavirto principialiu demokratijos ir parlamentizmo priešu, kada jisai pralaimėjo rinkimus į pirmąjį Rusijos steigiamąjį seimą.

To perversmo Lenino ir jo pasekėjų galvose, kuris įvyko pasaulio karo pabaigoje, Italijos liberalas Nitti nesupranta. Jisai įsivaizduoja, kad bolševikai savo dabartinį militarizmą pasėmė iš socializmo mokslo, kas, kaip matėme, yra visai netiesa.

Militarizmui ragus užaugino patys ponai liberalai, kuriems valdant Europą kilo didysis karas ir kurie, tą karą baigdamai, padarė tokias biauarias taisykles, kad pasaulis da ir šiandie nenurimsta.

Zagariečių Aguona

Kontrabandininkas

(Tęsinys)

17.
Iš visų pasienio kampų gelžkelio stotin prisirinko emigrantų gal keli šimtai. Jiems specialiai užsakytuose vagonuose vietos buvo mažai. Todėl daugelis turėjo stovėti arba sėdėti ant savo "bagagų". Tokių scenų man teko matyti daugybę, bet šį kartą ji pasirodė labai neįkanti. Stotij man pareigos turėjo užsilaikyti. Sudėdė emigrantai į vagonus, ir užbaigtas kriukis. Tarmanas jau seniau turėjo su keliauninkais savo sąskaitas suvesti, bet šį kartą jis pasiryžė vyksti net ligi karantinų. Man buvo aišku, kodėl jis tai daro: mat lydyjo Baltienę ir jau pasidzėjo Tilžę kokių blizgių nupirkti.

Sutikau Tarmaną vagonė. Jis pasidzėjo kuo tinkamiausiai Klaipėdą merginos kelionės reikalus sutvarkyti. Bet aš vis nerimavau ir norėjau su Stase asmeniškai pasimatyti. Tarmanas nuėjo ir po kiek laiko vėl sugrįžo, pranešdamas man, jog mergina griežtai atsisako su manimi pasimatyti. Tada aš nutariau pats i Tilžę keliauti.

Traukinių važiuoti reikėjo apie dvi valandas. Kelionė visai nebuvo smagi. Akyse vis stovėjo Stasė, — norėjau eiti į gretimą vagoną, kad nors iš tolo pasidzėiaugis ją. Tačiau nedirisau, o priegtam ir savigarbos jausmas neleido tai daryti. Juk ji jau du kartus atsisakė su manimi kalbėtis, tai kaip gi bus dabar? Juk ji su panika žiūri į mane, neapkenčia manęs!

Pirmiausiai reikėjo gauti užtikrinimą, kad keliauninkas yra sveikas, ypač kad jis neserga trachoma. Vadinasi, kiekvienam emigrantui buvo reikalus pasimatyti su daktaru. Ir štai, kai mes pasiekėme Tilžę, pas mane ėmė planas žut-but sulaikyti Stasę. Nuėjau į supukę, kad tą planą dar geriau apgalvoti.

— Taip, — nutariau aš, — jeigu daugiau nieko nebegalima padaryti, — tai padarysiu taip, kad ji bus "išbrokyta" ant akių ir negalės važiuoti. Kaip ji man, taip aš jai...

Ta mintis įstrigo man į galvą ir aš negalėjau nuo jos atsikratyti. Tarmanas paprastai pavesdavo emigrantus vokiečių agentams. Maniau, kad jis

taip pat padarys ir su Baltiene bei Stase. O kadangi traukinių į Bremeną ir Hamburgą dar reikėjo pusėtinai ilgai palaukti, tai aš buvau tikras, jog sūspėsiu savo planą įvykdyti.

Nusiskubinau į karantiną, kur aš žinojau, kas reikia daryti ir su kuo pasimatyti. Bet štai pasirodė, jog ir Tarmanas nesnaudė: Baltienė ir Stasė jau buvo atlikusios čia visus formalistikumus. Vadinasi, išgaminuotos ir pripažintos sveikomis. Matomai, Tarmanas dasiprofėjo, kad aš galu "pki šposą iškrest". Mat, kai kada ir jis pats pasinaudodavo tokiais dalykais...

Neradęs jų karantiną, aš nusiskubinau į vokiečių agentūrą. Ir ten buvau. Gatvė sutikau vieną emigrantą, iš kurio patyriau, jog Baltienė ir Stasė keliauja olandų laivu per Rotterdamą. Tada supratau, jog viskas pralaimėta. Vienok, nežiūrint į nieką, aš pasiryžau dar kartą pamatyti Stasę.

Kai nubėgau į gelžkelio stotį, traukinys jau turėjo išeiti. Prie vieno vagono stovėjo Tarmanas ir mosikavo nosine. Buvo aišku, kad tame vagonė randasi Baltienė ir Stasė. Aš įsikubinau į vidų ir be niekur nieko pradėjau maldauti Stasės, kad ji davanotų man. Jos išblykęs veidelis staiga paraudo, akys sužibėjo, ji drebančių balsų tarė:

— Tegul viskas bus užmiršta... Tai bus geriausia... Tanta esi sugedęs kontrabandininkas...

Tie žodžiai man net žadą užmė. Stovėjau, kaip druskos stulpas. Apmaudas kankino. Gat būčiau nesusivaldęs ir ką nors nederamo pasakęs. Kada žmogus nebegali savęs kontroliuoti, tai iš jo visko galima laukti. Laimai, tuo laiku buvo duotas ženklas traukiniui važiuoti. Mane tiesiog gruste išgrudo iš traukinio. Dar akimėjis, — ir traukinys nudundėjo. Viskas žuvo, viskas žuvo...

18.
Atsiduso Balčūnas ir gliai susimastė. Paskui jis ir vėl pradėjo kalbėti:

— Taip, aš jį vijausi ligi Tilžės, o paskui net Ameriką pasiekiau... Vis tikėjau, kur nors užtikti jos pėdsakus. Velni! Dinga, kaip akmuo vandenį. Nieko apie ją nebe-

sisekė patirti, nieko sužinoti. O per visus šiuos ilgus metus aš vis nenustojau vilties kur nors ją surasti... Surasti moterį, kuri tikrai man buvo brangi ir kuri visą mano gyvenimą pakreipė kiton vagon...

— Tai ir viskas? — lyg su ironija paklauskė daktaras. — Tai dėl tos priežasties pasilikai viengungis ir vis dar jos negali užmiršti?

— Taip, negaliu užmiršti... liudnai atsakė Balčūnas.

— Nejaugi vis dar tebesitiki ją kada nors surasti?

— Nežinau kodėl, bet pas mane tokia viltis yra. Vadinink prietaringumu, ar kaip kitai, tačiau aš jaučiu, jog anksčiau ar vėliau aš su ja susitiksiu. Ot, pas mane yra toks vidujinis jausmas, ir gana. Savo laiku aš tikėjau, numesti kontrabandininko užsiėmimą. Taip ir atsitiko. Vėliau tikėjau, aš tikėjau pakilti, įsigyti turto. Išsipildė ir tie mano troškimai. Dabar esu tikras, jog pasieks surasti ir svajonėse numylėtą mergelę...

— Na, prileiskime, kad tau ir pasisekė ją surasti, tai kas iš to? Neužmiršk, kad nuo to laiko jau praėjo penkiolika metų. Daug kas galėjo per tą laiką įvykti, pasikeisti. Manai, kad jauna ir skaiti mergelė vis laukė nežinomo kareivio. Su tavimi ji susitiko tik pripuolamai, tad jos gyvenime tu buvai niekas kitas, kaip tik nežinomas kareivis.

Balčūnas buvo susijaudinęs ir karštai pradėjo kalbėti:

— Ne, čia reikalus visai kitoks. Neužmiršk to dalyko, jog Stasė mane priekėlė iš to purvo, į kurį aš buvau nugrimzęs. Ji užžiebė mano krutinę meile, nuo kurios aš ligi pat šios dienos nepasiluosavau. Per penkiolika metų aš audžiau svajonių audeką, — aš siū ir toliau...

(Bus daugiau)

KULTURA No. 11 Naujas įdomus numeris. Kaina 45c. Galima gauti Naujienose.

"NAUJOJI BANGA" Atėjo pirmas numeris Uruguay pažangiųjų lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienose", Kaina tik 5 centai.

LABAI GRAZUS SIDABRINIAI IR AUKSINIAI PASVEIKINIMO LAISKAI

KURIUOS GALITE PASIŪSTI SAVIEMS LIETUVŲ TAVELI, MOTUTE, BROLI, IR SEBUTE. PASVEIKINTI SU KALEDŽIŠKIU! Kaina Tikrai 5 Centai

Užimkate patin, prisigyskite 3c praunimui išmą. Gausite: NAUJENOSE 1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

AMERIKOS PILIETIS

Būties ir labai pagalinga knygelė tiems, kurie nori tapti šio šalies piliečiais. Pamokinimai apie šio šalies tvarką, apie visų piliečių teises ir pareigas, apie viską kas reikalinga prie šio šalies gyvenimo. Kaina tik 5c.

KAINA TIK 23 CENTAI NAUJENOS 1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL. Siųskite money order arba krapos ženkline.

4600 So. Wood St.—Kettering vak
Tel. Lafayette 6393
160 N. LaSalle St.—Sears and

B. Lauraitis iškelia tris kaltinimus prieš kun. Brišką

Kaltina Nekalto Prasidėjimo bažnyčios kleboną dėl žmonos suvedžiojimo ir "griešnių" santykių su ja

Gruodžio 8 d. Lauraičio advokatas įteikė teismui deklaraciją

Bruno Lauraitis, teismui įteikė skundą prieš Nekalto Prasidėjimo bažnyčios kleboną Antaną Brišką, Brigh-tone Parke, 2754 W. 44th St., išnešė tris kaltinimus dėl kurių reikalauja iš kunigo \$15,000 atlyginimo.

Skundą (deklaraciją) teismui įteikė gruodžio 8 d. Bruno Lauraičio advokatas Richard J. Cooney ir joje sakoma, štai kas:

"Suplanavęs ir blogais norais —"

Bruno Lauraitis kaltina kunigą Brišką dėl žmonos Stellos Lauraitienės suvedžiojimo ir drausmo santykių su ja. Skundėjas Lauraitis nurodo, kad "kaltinamasis (kun. Briška) planavęs ir blogais norais norėjęs jam pakenkti, atimdamas jam jo žmonos Stellos Lauraitienės draugystę, sunaikindamas jos meilę ir prisirišimą prie jo".

Skundėjas nurodo, kad kunigas Briška tuos savo žygius vykęs rugsėjo 1 d., 1932 metais iki dienos, kuomet jis, Lauraitis, užvedė bylą, spalio 31 d., ir prieš tai. Be to, kitoje vietoje primetama kunigui Briškai, kad jis nedorūs ryšius su Stella Lauraitiene ir dar tuo prisidėjęs prie jos paviliojimo nuo jo.

Skundė trys kaltinimai

Skundas (deklaracija) susideda iš trijų kaltinimų, kurių vienas kalba apie Stellos Lauraitienės viliojimą rugsėjo 1 d., 1932 m., ir vėliau, iki bylos užvedimo; kitas, apie kunigo Briškos suplanuotą ir blogais norais pamatuotą viliojimą prieš rugsėjo 1 d., ir, trečias, apie kunigo ryšius su Stella Lauraitiene.

Pirmas kaltinimas, paimtas iš teismo dokumentų, angliškai skamba sekančiai:

Ištrauka iš deklaracijos
"State of Illinois, County of Cook."

"In the Circuit Court of Cook County,

"Bruno Lauraitis vs A. Brizsko, No. B-256099,
"Declaration"

"Bruno Lauraitis, by Richard J. Cooney, his attorney, complains of A. Brizsko, defendant, of a plea of trespass on the case:

"The defendant (skundžiamasis, kun. A. Briška) contriving and wickedly intending to injure the plaintiff, (kalt. skundėjas, Bruno Lauraitis) and to deprive him of the society and association of Stella Lauraitis, the wife of the plaintiff, on, to with, the 1st day of September, A. D. 1932 and divers other days between that time and the commencement of this suit in the County of Cook and State of Illinois, did willfully and maliciously destroy and alienate from the plaintiff the affection then and there had by the said Stella Lauraitis from the said Bruno Lauraitis, the said Bruno Lauraitis in nowise consenting thereto; by means whereof the plaintiff has from thence hitherto wholly lost and been deprived of the society, affection, assistance and comfort of the Stella Lauraitis, his wife, in his domestic affairs, which the plaintiff during all the said

ŠIANDIEN KRIMINALIS TEISMAS PRADĖS SVARSTYTI ANTANO GIRSKIO BYLĄ

Svarstymas vyks prieš teisėją Philip L. Sullivan; kaltinamąjį gins adv. B. Bachrach

Girskis bus teisiamas už Illinois Packing Company furmono Bert Walkerio nužudymą; pareiškė "esąs nekaltu"

(galas)

Lietuvius Antanas Girskis šiandien stos prieš kriminalio Cook apskrįčio teisėją Philip L. Sullivan, kriminalio teismo rumuose, prie 26-tos ir California Ave. Prasidės galutinis svarstymas.

Pareiškė esąs nekaltas

Pereitą penktadienį pašauktas prieš vyriausį kriminalio teismo teisėją J. Prystalski, Girskis pareiškė esąs nekaltu dėl Illinois Packing Company furmono Bert Walkerio nužudymo. (Pleaded "Not guilty"). Jis neginčija, kad furmoną nužudė, bet pasisakydamas esąs nekaltu, pasiūlo sau proga gintis ir mėginti teismui įrodyti, kad jis arba nežinojęs ką daro, arba buvo aplinkybių perversas tai padaryti.

Girskį gins adv. B. Bachrach

Kadangi jis neturi advokato, teisėjas Prystalski paskyrė visuomeninį gynėją advokatą Benjamin Bachrach jį ginti šiandien prasidedančiam svarstyme.

Ragina lietuvius prisidėti į Kalėdų krepšukų fondą

Šį vakar fondas ruošia šokius "Trianon" salėje; krepšukai skiriamai Bridgeporto gyventojams.

Maldavimai kalėdinių krepšių ir anglių tiesiog užvertė Lietuvos komitetą p. Joseph B. McDonough'o 11-to wardo kalėdų fondą. Nors labdarybės balius įvyks ši vakara, serdoje, December 14, "Trianon" pasaulio gražiausioje salėje, 62-tra ir Cottage Grove Ave., tikėtių pardavimas yra žemiau reikalaujamos normos dėl apsupimo kalėdinėmis dovanomis galybė badaujančių lietuvių šeimynų.

Susidaręs Lietuvių Biznierių komitetas

Lietuvių Biznierių Komitetas sukelimui fondo kalėdinių krepšių parupinimui praneša, kad sekanti biznierių ir profesionalų kalėdinė prie sudarymo reikalingo fondo, paimdami po \$5 ar daugiau vertės tikietų: Charles Kal, adv., 35 st. ir Halsted St.; Frank Woidat, mėsos wholesale pardavėjas, 3820 So. Emerald Ave.; F. S. Kurauski, Battery Station, 650 W. 35th St.; Neisner's 5 & 10 c. Store, 3481 S. Halsted St.; Wm. F. Stulpin, aptiekorius, kampas 35 ir Halsted St.; Frank Shimkus, aptiekorius, kampas 33 ir Halsted St.; Stanley Lovick, kvietkius, 3816 So. Halsted St.; Stanley Mažeika, graborius, 3819 S. Auburn Ave.; Sam Crandus, cigirų krautuvė, 3505 S. Halsted St.; Juozas F. Budrikas, 3417 S. Halsted St.; Beck's Department Store, 3823 So. Halsted St.; Vincas M. Stulpinas, adv. K. Jurgelionis, adv. A. Olis ir Frank T. Farrell.

Tikietai esą po 75 c.

Kurie dar neturite tikietų dėl reikiamo šokio Trianon salėje, tai malonėkite kreiptis pas bile vieną iš viršų minėtų biznierių. Tikietų kainos tikiai \$75 c. ypatai. Kurie norėtumėte apart tikietų pasiųsti pinigine dovaną Lietuvių Komitetui, tai išrašykite čekį

Yra trys liudininkai

Žinomi yra trys liudininkai Bert Walkerio žmona, Illinois Packing Company sargas ir policistas, kuris, Girskį suėmė. Skerdyklų sargas pašauktas prieš "grand jury" liudijo, kad Girskis tragedijos naktį buvęs girtas. "Grand jury" jį pripažino kaltu pirmo laipsnio žmogžudyste.

Girskis išsiilgęs laukia teismo

Kaip pasakoja pats Girskis, jis beveik išsiilgęs laukia teismo, kad nusikračius to netikrumo, kuris jį kankina. Kalbėdamas davė suprasti, kad jis žino, jog jam grėsia arba ilgų metų kalėjimas arba mirties bausmė.

Bet jeigu jo advokatas įstengs teismui įrodyti, jog Girskis nebuvo atsakomingas už elgesį, jis bus arba paleistas, arba gaus mažą bausmę.

arba Money Orderį vardu Joseph B. McDonough, ir siųskite adresu V. M. Stulpinas, 3400 So. Emerald Ave., sekretoriui Lietuvių Biznierių Komiteto. Pinigai bus priduoti p. Jos. B. McDonough Kalėdų Krepšių Fondui.

Ragina neužmiršti badaujančių šeimynų

Butų iš tiesų didžiausia nelaimė ty šeimynų, o ypač mažutėlių vaikų, jeigu jie negalėtų nei Kalėdų krepšuką gauti. Jau yra keli šimtai lietuvių šeimynų užsiregistravusių, o tikietų nėra dar išparduota kiek buvo paskirta išplatinti tarpe lietuvių. Dėlto Lietuvių Biznierių Komitetas atsikreipia į profesionalus, krautuvninkus ir kitus, kad visi ateitumėt su savo pagalba dėl sudarymo užtektinai aukų, kad nei viena lietuvių šeimyna 11 wardos, j

Naujas Išradimas su taupo gasą iki 40%

Užpatentuotas instrumentas vadinamas "Gas Master" apgaubia ugnį iš apačios ir aplinkui taip, kad šiluma niekaip negali veltui išeiti. Ugnis buna daug karštesnė ir liepsna, nors daug mažesnė, greičiau užviri-na vandenį ir puodas visai neaprukska. Pats instrumentas nesudėgna, nes yra plieninis. Greitai pats save apsimoka mažindamas Gaso Bilą kas mėnuo. Parsiduoda tik po 50c. Norinti persitikrinti galite kreiptis per telefoną arba laišku, mūsų ats'ovas jums parodys ir išaiškins išradimą už dyką.

REIKALAUJAM AGENTŲ

Dabar yra geriausi proga tapti mūsų AGENTU. — Naujos teritorijos yra dalinamos po visą Chicago ir apilinkes. Žmones perka ši naują išradimą iš pirmo pamatymo. Kreipkitės tuojau — nuo 9 ryto iki 4 po piet.

The Gas Master Distributing Co. (Not Inc.) 6812 So. Western Ave. Tel. Prospect 3140

SUSTOKIT IR PIRKITE KALĖDOMS DOVANAS Bernard Petka's 4171 Archer Ave.

kurią įeina visas taip vadinamas lietuviškas Bridgeportas, nepalikty negavusi Kalėdinių Krepšukų.

Pasirupinkime, kad kiekviena šeimyna reikalinga ir verta pagalbos būtų aprūpinta. V. M. Stulpinas.

PRANESIMAI

Town of Lake. Namų Savininkų Klubas laikys savo susirinkimą gruodžio 15 dieną, 1932 7:30 val. vakare. Šv. Kryžiaus par. svet. prie 46 ir Wood gatvių. Visi šios apylinkės namų savininkai esate kviečiami skatinti susirinkti ir aptarti. Svarbus reikalas šiame susirinkime taipgi bus aptarti nauji reikalai dėl ateinančių metų. Visi esate kviečiami susirinkti. Valdyba.

KALĖDOS ARTI — Ką Pirksti Prezentą?

"Aušros" Knygynas, iki Kalėdų — knygos ir gintari už pusę kainos "ORAKULAS"

Cia galima gauti garsiąją knygą "Orakulas", kurioje yra pilna stovykla Saliamono, visos planetos po kurioms esate gimę, Alberto didžiojo tobulytė, dvi-lika daugias ženklių po kuriais gimiai ir mirsi, kiekvieno mėnulio laimingos ir nelaimingos dienos, brūkšniai ant jūsų rankų ir jų reikšmė. Knyga paveikluota, 400 puslapių. Kaina \$3.00, iki Kalėdų tikiai \$1.50.

"ZINYNAS" Cia galima gauti kitą svarbią knygą "Zinynas" — joje rasite žinias iš mitologijos, istorijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos, geografijos ir kitų mokslų šakų. Didžiausias rinkinys patarimų gospadinoms, amatininkams, sergantiesiems ir sveikiesiems. Vienintelė žinių knyga lietuvių kalboje. Pusi. 400, kaina \$2.50 iki Kalėdų už \$1.25.

Simrus kitų knygų iki Kalėdų parduodama už pusę kainos. Laukiam Jūsų atsilankymo. Knygynas atdaras iki 5 val. vakaro, subatomis iki 8 val. vakaro, nedėliandais nuo 9 iki 12 val. dienos.

"Aušros" Knygynas 3653 So. Halsted St. Chicago, Ill.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

MADOS MADOS

3228 — Paprasta bet labai elegantiška suknelė su naujovišku kalnieriū. Galima siūdinti iš šilko arba vilnos materijos. Sukirptos miteros 14, 16, 18, 20, taipgi 36, 38 ir 40 colių per krūtinę.

Norint gauti vieną ar daugiau viršurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduota blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti miterą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisųsti pinigų arba pašto ženklais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienu Pattern Dept., 1789 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1789 S. Halsted St., Chicago. Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. Mieros per krūtinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

Bridgeport. Draugystė Palaimintos Lietuvos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 d. 8 val. vak. Lietuvių Auditorijoje. Nepamirškite laiku prisibuti, nes bus rinkimas valdybos 1933 m. ir užimokėti pomirtinę ir mėsieninius mokesčius už 1932 m. Valdyba.

Lietuviška Teatrališka Dr. st. Rata No. 1 metinis susirinkimas įvyks seredoj, gruodžio 14, 1932, 7:30 val. vak. Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Bus valdybos rinkimas, taigi metiniai reikalai, nutarimai. Valdyba prašo, kad visi atsilankytumėte. Rast. Charles Stencl.

MOKSLO LAIKUI PRASIDEDANT

Be mokslo sunku gyventi ypač Amerikoje. Mokyti reikia ir senesniems žmonėms netik jaunuoliams. Geriausia lietuvių mokykla visoj Chicago yra Amerikos Lietuvių Mokykla. Cia pagal naują mokinimo būdą išmokinama trumpiausią laiką anglų ir lotynų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, pilietinės, laisvų rašymo, abėlos istorijos, ir kitų mokslo šakų. Mokyklos vedėjas p. J. P. Olekas, yra senas ir daug prityęs, kuris gražiai ir visai suprantamai dūsto mokslo dalykus ir kiekvieną labai patenkina. Dabar prasidėjus mokslo metams, pats geriausias laikas pradėti mokytis. Av-Lite ir įsirašykite šiandien. MOKSLO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla 3106 So. Halsted St.

Kiekvienas Yardas parduoda Black Band anglis, bet dauguma gauna Illinois anglis vietoj Black Band. Jeigu norite gerų anglių kreipkitės į Crane Coal Company, ten jūs gausite geriausią anglis ir už mažesnę kainą negu kur kitur.

Green Valley geriausios anglys dėl pečių dideli lumpsai tikiai \$8.50 tonas Pocahontas lumps \$9.00 tonas Summer Creek Lump \$8.00 ton.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS. Nufotografuoti jūsų namuose prie eglaitės už dolerį. Parefotonuokite ENGLEWOOD 5840 P. CONRAD FOTOGRAFAS 780 W. 62nd St.

Mes Mokame Cash \$80 už \$100. 5% LIETUVIŠKAS BONUS L. KAUFMAN & CO. 134 N. LaSalle St. prie LaSalle City Hall Kambarys 610

CLASSIFIED ADS.

Financial

GERIAUSIA CASH KAINA UŽ MORGICIUS, BONDSUS ir deposit certificate. 134 No. LaSalle St. Kambarys 316. Atidara vakarais.

PASKOLINAME PINIGUS Ant įrašytų (listed) ir neįrašytų statų ir bonų. Greitas ir ištikimas patarnavimas. Investors Loan System. 1535 No. Crawford Ave.

CLASSIFIED ADS.

Lost and Found

Rasta Pamesta KAS PAMETĖTE pirktines Lietuvių Auditorijoje, Chicago, Liet. Pirminy choro koncerte. Atsiskaitę į Naujienas, 1739 S. Halsted St.

Patent Attorney

PATENTŲ advokatas kooperuos su išradėjais patentavime finansavime ir suvadime rinkų praktikiams išradimams patarimas dykai.

H. SANDERS, 536 So. Clark St.

Business Service

VAZIUKITE BUSU—NES PIGIAU St. Louis \$2.00 Kansas City \$2.00 Detroit \$2.50 Los Angeles \$2.00 New York \$8.00 Philadelphia \$8.00 Washington, D. C. \$8.00 ORANGE BUS LINES 209 North Clark St. Tel. Dearborn 9765, Chicago

PAIŠYK SAVO STOGĄ ŽIEMAI

Mūsų darbas padaromas eksperty. Mes taigi dirbame blekorių darbą — stogų rinas, oro įvėžę, ir pataisome pečius "t. t. Darbo apskaitavimas DYKAL. BRIDGEPORT ROOFING CO. 3218 So. Halsted St. Tel. Victory 4965

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Mūsų biuras suteikia patarimus namų savininkams reikale nusipiratinu su rendanininkais. Per stantinčius 60 dienų, t. y. iki gruodžio 31 dienos, 1932 metų. Metinį narystę mokėvis DYKAL. Eksperty padidina visose namų savininkų ir rendanininkų reikalse, suteikiam dykai. Mes neturime skyių. Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniais nuo 9 ryto iki piet. Įžymus namai originalio ir vienintelio namų savininkų biuro Chicago. LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO Inkorporuotas 1642 West Division St. Tel. Armitage 2951-2952 Mes esame jau ilgo adresu viči 40 metų

STOGDENGYSTĖ

Bile 2 arba 3 flatų naujų stogų pataisome ir peredkoruojame už \$40. Cash. Darbų pilnai garantuojame. CONSUMER'S ROOFING WORKS 4348 -50 W. Harrison St. Kedzie 8465 Naktinių Telefonas Columbus 7741

For Rent

NUOMAI. Per 15 metų išdirbtas bučernis duonkepyklos ir grosernės biznis ant Bridgeporto su geriausiais įtaisymais. Atsiskaitę laiku. Box 1515, 1739 So. Halsted St.

Personal

AS LEONARDO dukrė paieškau savo dides Jono Vaitiuno. Gyveno Manchester, N. H. Jis pats ar kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Adelf Vaitiunas, 927 W. 34 Pl., Chicago, Ill.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

Business Chances

PARDAVIMUI Pirmos klasės bučernė, pigiai, savininkas serga. Box 1515, 1739 S. Halsted St.

Tik trumpam laikui

SIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS NUSISTEBESITE.

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Šaukite ROOSEVELT 8500

arba mūsų atstovas galės ypatingai jus atlankyti